

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 666/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ch., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Chlapík s. r. o., Sládkovičova 13, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a spoločník JUDr. Dušan Chlapík, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T/114/2012 a jeho uzneseniami z 20. mája 2014 a 13. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ch. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. októbra 2014 doručená sťažnosť M. Ch. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa . 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Źilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T/114/2012 a jeho uzneseniami z 20. mája 2014 a 13. augusta 2014.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol opatrením okresného súdu sp. zn. 0 Tp/87/2012 zo 16. februára 2012 ustanovený za obhajcu ex offo v trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 28 T/114/2012. Po právoplatnom skončení trestného konania sťažovateľ svojim písomným návrhom doručeným okresnému súdu 4. marca 2014 poŹiadal v zmysle vyhlásky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky . 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právných sluŹieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláska . 655/2004 Z. z.“) o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov za poskytnuté právne sluŹby vo výške 206 , a to za 3 úkony právnej pomoci v sadzbe 63,58  a 2-krát reŹijny paušál vo výške 7,63 . Okresný súd svojim uznesením sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014 (vydaným vyššim sudnym úradníkom, pozn.) rozhodol o priznaní odmeny vo výške 142,42  oproti sťažovateľom navrhovanej sume 206 . Okresný súd teda nepriznal sťažovateľovi odmenu za úkon prípravy a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom z dôvodu, že sťažovateľ nepreukázal, že sucasne vykonal aj oboznámenia sa so spisovým materiálom v predmetnej právnej veci, tak ako to podľa okresného súdu vyplýva z usmerņujuceho stanoviska trestnopravneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. Tpj 90/2010 (ďalej len „stanovisko trestnopravneho kolégia najvyššieho súdu“). Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014 sťažnosť podľa  185 a nasl. zákona . 301/2005 Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Okresný súd svojim uznesením (vydaným sudkyņou okresného súdu, pozn.) sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 rozhodol o zamietnutí podanej sťažnosti postupujúc podľa  193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V ostatnom podal sťažovateľ na ústavnom súde sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti brojil proti pravnym záverom vyplývajúcim z rozhodnutí okresného súdu a s poukazom na  41 ods. 1 a  44 ods. 1 a 2 Trestného

poriadku, ako aj § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v súhrne argumentoval, že „... z uvedených zákonných ustanovení, obligatórna povinnosť obhajcu preštudovať spis zakotvená nikde nie je. Je zrejmé, že je na obhajcovi aký spôsob prípravy obhajoby zvolí tak, aby boli všetky práva obvineného zachované a aby si obhajca splnil všetky povinnosti, ktoré mu zákon v súvislosti s obhajobou klienta ukladá, a to tak, aby účelne využíval prostriedky a spôsoby obhajoby. Pokiaľ súd poukázal na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 90/2010, z uvedeného stanoviska NS SR vôbec nevyplýva, že by preštudovanie spisu malo byť obligatórnou povinnosťou pre priznanie odmeny za úkon prevzatia a príprava obhajoby. NS SR v tomto stanovisku konštatoval, že prípadné štúdium spisu na začiatku obhajoby spadá pod prípravu obhajoby a teda nemožno osobitne účtovať odmenu za úkon prevzatia a príprava obhajoby a osobitne odmenu za úkon preštudovanie spisu.“. K stanovisku trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu dôvodil, že «Obligatórna povinnosť obhajcu študovať spis v rámci prípravy obhajoby v tomto stanovisku ako podmienka pre priznanie odmeny za úkon prevzatia a príprava obhajoby nikde uvedená nie je, ak by to malo tak byť zákonodarca by nepochybne v § 14 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z. okrem zákonom stanovenej povinnosti „vrátane prvej porady s klientom“ uviedol aj „vrátane preštudovania spisu“ čo však vo vyhláške nie je a preto nie je ani možné vyžadovať nejaké povinnosti od advokáta nad rámec zákona. Ak NS SR uviedol, že preštudovanie spisu v počiatkovej fáze prevzatia obhajoby je neoddeliteľnou súčasťou prípravy obhajoby toto je myslené tak, že nemožno účtovať aj prípravu a ešte druhýkrát aj preštudovanie spisu na začiatku obhajoby, ale že sa jedná o jeden úkon spadajúci pod prípravu obhajoby, pričom príprava obhajoby je široký pojem a závisí od obhajcu akú prípravu zvolí tak, aby s odbornou starostlivosťou poskytol čo najúčinnjšiu právnu službu svojmu klientovi.». V závere svojej argumentácie sťažovateľ prizvukoval, že „Pokiaľ súd poukazuje pri svojom rozhodnutí na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 90/2010, toto stanovisko vychádza z úplne iného skutkového stavu, pričom rieši odmenu náhradného obhajcu a podstata právneho záveru trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu spočíva v tom, že ustanovený obhajca či už riadny alebo náhradný nemôže účtovať osobitne odmenu za úkon právnej služby prevzatia a príprava zastúpenia a ako ďalší úkon odmenu za štúdium spisu, pretože príprava už zahŕňa aj toto štúdium, teda v danom prípade je možné účtovať len jeden úkon prevzatia a príprava obhajoby. Súd si

však toto stanovisko vyložil rozširujúco tak, že vyvodil z tohto obligatórnu povinnosť obhajcu študovať spis na začiatku prevzatia a prípravy obhajoby, čo je v mnohých prípadoch neúčelné a nelogické, keďže už v tomto štádiu konania obhajca môže disponovať presne rovnakými listinami ako sú vo vyšetrovacom prípadne súdnom spise alebo aké potrebuje k riadnej príprave obhajoby.“.

4. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo... na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 28T/114/2012 porušené bolo.

2. Základné právo... vlastníť majetok a základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 28T/114/2012-285 zo dňa 20.05.2014 a uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 28T/114/2012 zo dňa 13.08.2014 porušené bolo.

3. Základné právo... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 28T/114/2012-285 zo dňa 20.05.2014 a uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 28T/114/2012 zo dňa 13.08.2014 porušené bolo.

4. Zrušuje uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 28T/114/2012-285 zo dňa 20.05.2014 a uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 28T/114/2012 zo dňa 13.08.2014 a vec v rozsahu zrušenia vracia Okresnému súdu Žilina na ďalšie konanie.

5. Okresný súd Žilina je povinný nahradiť... trovy konania...“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej

prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. V danom prípade mal sťažovateľ možnosť domáhať sa preskúmania postupu, ako aj uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014 vydaného vyšším súdnym úradníkom využitím riadneho opravného prostriedku, a to sťažnosti podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, ktorú sťažovateľ aj účinne využil. Na základe sťažovateľom podanej sťažnosti sa sudkyňa okresného súdu v podstate musela vyrovnat' s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľ na adresu postupu a uznesenia okresného súdu z 13. augusta 2014 uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

9. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

II.B

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T 114/2012 z 13. augusta 2014

10. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného

súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať

základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

13. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

14. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

15. Okresný súd v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 uviedol:

«Samosudkyňa ako nadriadený orgán na podklade podanej sťažnosti preskúmala v zmysle § 392 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistila, že sťažnosť obhajcu nie je dôvodná.

Podľa § 349 ods. 3 Tr. por. samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

Podľa § 553 ods. 2 Tr. por. obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak. Týmto osobitným predpisom je vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Podľa § 553 ods. 5 Tr. por., o výške odmeny a náhrady rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo; v konaní pred súdom rozhodne predseda senátu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

Samosudkyňa preskúmaním spisového materiálu zistila, že predmetné uznesenie je vecne správne, nakoľko priznaná čiastka 142,42,- Eur, zodpovedá objektívne preukázaným nárokom obhajcu vyplývajúcim z vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnnej do 30.06.2013(d'alej len vyhlášky), pričom odôvodnenie rozhodnutia učinila vyššia súdna úradníčka zodpovedajúcim spôsobom, a preto samosudkyňa v celom rozsahu v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje.

Z vyúčtovania obhajcu zo dňa 04.03.2013 vyplýva, že si uplatňuje odmenu a režijný paušál okrem iného aj v súvislosti s úkonom právnej služby: „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 29.03.2012“.

Z ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky vyplýva, že odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za prevzatie a prípravu zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom.

V zmysle bodu I. stanoviska Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 90/2010, odmena za úkon právnej služby „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom“ v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. zahŕňa aj štúdium spisu ako neoddeliteľnú súčasť prípravy obhajoby.

V uvedenom stanovisku je jasne formulované, že úkon právnej služby „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom“ v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. má zahŕňať aj štúdium spisu, ktoré výslovne označuje ako „neoddeliteľnú súčasť prípravy obhajoby“, pričom stanovisko v bode I. nerozlišuje, či sa jedná o riadneho alebo náhradného obhajcu (predmetné rozlišuje až v bodoch II. a III.).

V danom prípade je teda irelevantné, z akého skutkového stavu predmetné stanovisko vzišlo. Súd má za to, že z formulácie predmetného stanoviska je zrejmé, že uvedené je potrebné aplikovať bez ohľadu na to, či sa jedná o úkon právnej služby vykonaný riadnym alebo náhradným obhajcom a to nielen z hľadiska formulácie bodu L tohto stanoviska, ale aj z hľadiska celkového znenia a členenia tohto stanoviska ako celku, kde v bodoch II. a III. sa už jasne hovorí o náhradnom obhajcovi, teda tieto body pojednávajú výlučne o náhradnom obhajcovi. Z uvedeného vyplýva, že bod I. predmetného stanoviska je potrebné vykladať všeobecne, t. j. aby bolo možné priznať odmenu a režijný paušál za úkon právnej služby „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom“, tento úkon musí zahŕňať jednak štúdium spisu, jednak poradu s obvineným, pričom nezáleží na tom, či sa jedná o riadneho alebo náhradného obhajcu.

K tvrdeniu obhajcu, že je nelogické, aby obhajca išiel študovať spis, o ktorom má „dokonalý prehľad“, aby si formálne splnil povinnosť preštudovať spis a v praxi to v prípravnom konaní prebieha tak, že pri každom vyšetrovacom úkone je celý vyšetrovací spis k dispozícii účastníkom kedykoľvek k nahliadnutiu, čo sa využíva počas prípravného konania niekoľkokrát, o čom sa údajne nepíšu žiadne úradné záznamy, súd uvádza, že o každom nahliadnutí, resp. nazretí do vyšetrovacieho spisu majú byť vo vyšetrovacom spise úradné záznamy, ktoré preukazujú nielen to, či obhajca nahliadol do spisu, ale aj to, či si z neho dal vyhotoviť fotokópie, v danom prípade však súd žiadnu z týchto skutočností nemal z vyšetrovacieho spisu preukázanú a nepreukázal mu ju ani ustanovený obhajca.

V tejto súvislosti je vhodné poznamenať, že bežnou praxou je, že predmetné záznamy, v prípade, ak k takýmto úkonom dôjde, majú byť a aj bývajú obsahom vyšetrovacieho spisu

a v prípade, ak tomu tak nie je, je v záujme samotného obhajcu, aby mal o tejto skutočnosti potvrdenie, resp. sa dožadoval nápravy od vyšetrovateľa.

Súd zdôrazňuje, že predmetné štúdium spisu v žiadnom prípade nemá byť len čisto formalistickým, akýmsi umelo vytvoreným úkonom, kedy obhajca „strávi so spisovým materiálom istý čas“, práve naopak, pri riadnom výkone obhajoby je obhajca povinný oboznámiť sa nielen so stanoviskom svojho klienta k uvedenej trestnej veci (porada s klientom), ale aj s obsahom spisového materiálu tak, aby bolo riadne zabezpečené právo obvineného na obhajobu, pričom je už čisto na zvážení konkrétneho obhajcu, v akej miere a či právo na štúdium spisu využije. Pokiaľ obhajca v sťažnosti poukazuje na to, že si túto povinnosť v konečnom dôsledku splnil dňa 11.04.2012, súd uvádza, že v danom prípade sa jednalo o úkon v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky, t. j. o záverečné preštudovanie vyšetrovacieho spisu, za ktorý bola obhajcovi priznaná odmena v súlade s jeho vyúčtovaním, pričom jedno a to isté štúdium spisu nemôže byť predsa dvakrát subsumované pod dva rôzne úkony a nemôže byť zaň dvakrát priznaná odmena.

Súd záverom poznamenáva, že ani prípadná „preťaženosť“ orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu, ktorú obhajca vo svojej sťažnosti predpokladá v súvislosti s poskytnutím spisového materiálu obhajcovi na jeho štúdium, nemôže byť na ťarchu zabezpečenia práva obvineného na obhajobu.

Vzhľadom na to, že napadnuté uznesenie je vecne správne, samosudkyňa v postavení nadriadeného orgánu sťažnosť obhajcu... podľa § 193 ods. písm. c) Tr. por. zamietla ako nedôvodnú.»

16. Vzhľadom na stotožnenie sa samosudcu okresného súdu so spôsobom vyčíslenia trov povinnej obhajoby vyšším súdnym úradníkom, ako aj na obsah námietok sťažovateľa považoval ústavný súd za podstatné citovať aj relevantnú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014:

«V trestnej veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 28T/114/2012 bol obvinenému... pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. ustanovený za obhajcu... opatrením Okresného súdu v Žiline sp. zn. 0Tp/87/2012 zo dňa 16.02.2012. Obhajca požiadal o priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov v zmysle vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb vo výške 206,- €.

Podľa § 553 ods. 2 Tr. por. obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak.

Pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., by bolo možné uložiť trest odňatia slobody v trvaní až na dva roky, to zn., že horná hranica neprevyšuje päť rokov, a preto súd postupoval v zmysle §12 ods. 3 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Po preskúmaní žiadosti obhajcu, priloženého vyúčtovania a obsahu spisu súd dospel k nasledovnému záveru:

Súd ustanovenému obhajcovi nepriznal odmenu a režijný paušál za úkon právnej služby „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 29.03.2012“, a to z dôvodu, že vykonanie tohto úkonu v plnom rozsahu nebolo ustanoveným obhajcom preukázané. V uvedenej súvislosti je nevyhnutné poukázať na nasledovné skutočnosti. Z ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky vyplýva, že odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí obhajcovi za prevzatie a prípravu zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom, t. j. predmetný úkon musí zahŕňať jednak prevzatie a prípravu obhajoby, jednak prvú poradu s klientom ako neoddeliteľné súčasti tohto úkonu. V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na stanovisko Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Tpj 90/2010, v zmysle ktorého odmena za úkon právnej služby „prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom“ v zmysle §14 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. zahŕňa aj štúdium spisu ako neoddeliteľnú súčasť prípravy obhajoby.

V danom prípade mal súd z obsahu spisového materiálu síce preukázané, že ustanovený obhajca vykonal prvú poradu s klientom, z obsahu spisového materiálu však nebolo zistené, že by vykonal aj štúdium spisu, ktoré je v zmysle vyššie uvedeného stanoviska neoddeliteľnou súčasťou prípravy obhajoby a obhajca preštudovanie spisu v rámci prípravy obhajoby súdu ani iným spôsobom nepreukázal. Z uvedených dôvodov nebolo možné priznať za tento úkon odmenu a režijný paušál tak, ako to vo svojom vyúčtovaní požadoval obhajca.

O výške odmeny a náhrady hotových výdavkov na návrh obhajcu rozhodla vyššia súdna úradníčka na základe poverenia zákonného sudcu, v zmysle citovanej právnej úpravy a na základe hore uvedených skutočností tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Rozhodovaním podľa § 553 ods. 2, 5 Tr. por. o priznaní odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi, nerieši súd otázku, či má obžalovaný nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú odmenu. Táto otázka bude riešená až pri rozhodovaní súdu o povinnosti obžalovaného nahradiť štátu už uhradenú odmenu a hotové výdavky ustanovenému obhajcovi. Pritom budú rozhodujúce celkové majetkové a zárobné pomery obžalovaného, nie jeho momentálne finančné možnosti.»

17. Rozhodovanie o náhrade trov trestného konania vrátane rozhodovania o odmene za obhajobu (ex offio ustanovenému advokátovi) je nepochybne súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní ochrany základnému právu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), podľa názoru ústavného súdu porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

18. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/08) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

19. Podľa § 37 ods. 1 Trestného poriadku po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní ak a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody... Podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku... obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu. Podľa § 553 ods. 2 Trestného poriadku obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak. Podľa § 553 ods. 5 Trestného poriadku o výške odmeny a náhrady rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov, ktorý bol ustanovený

poškodenému podľa § 47 ods. 6, orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo; v konaní pred súdom rozhodne predseda senátu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník. Podľa § 349 ods. 3 Trestného poriadku samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

20. Podľa § 190 ods. 1 Trestného poriadku orgán, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena pôvodného uznesenia nedotkne práv inej strany trestného konania. Podľa § 190 ods. 2 Trestného poriadku ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie... písm. c) vyšší súdny úradník alebo súdny tajomník predsedovi senátu a v prípravnom konaní sudcovi pre prípravné konanie, ktorí majú pri tomto rozhodovaní postavenie nadriadeného orgánu. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Z dikcie tohto ustanovenia okrem iného vyplýva, že sa preskúmava iba správnosť výroku uznesenia. Správnosť výroku posúdi nadriadený orgán zo všetkých hľadísk bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené. To isté platí aj pre posúdenie správnosti postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo (pozri Trestný poriadok, stručný komentár autorov Štefan Minárik a kol., vysvetlivky k § 192, s. 502). Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak... c) nie je dôvodná. Podľa § 10 ods. 6 Trestného poriadku predsedom senátu sa na účely tohto zákona rozumie aj samosudca, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné.

21. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 ústavný súd konštatuje, že samosudkyňa okresného súdu konala v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovala a aplikovala, jej úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 vyplýva, že samosudkyňa okresného súdu sa v celom rozsahu stotožnila s dôvodmi sťažnosťou napadnutého uznesenia

okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 20. mája 2014 vydaného vyššou súdnou úradníčkou, ktoré viedli k priznaniu odmeny vo výške 142,42 € podľa § 553 ods. 2 a 5 Trestného poriadku, vrátane spôsobu ich výpočtu a neuznania jedného úkonu právnej pomoci z dôvodu nepreukázania oboznámenia sa so spisovým materiálom, vychádzajúc pritom zo stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Uznesenie okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, ktoré nie sú svojvoľné ani zjavne neodôvodnené.

22. Ústavný súd už konštantne judikuje, že zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je v plnej kompetencii najvyššieho súdu, ktorý je na túto úlohu zmocnený zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o súdoch“ [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)], resp. jeho plénum a kolégiá, keď mu je okrem iných priznaná aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvoľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Inými slovami, ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02) a taktiež nie je možné vnímať jeho postavenie ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať stanoviská najvyššieho súdu (m. m. I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 197/2011), ako aj rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

23. Namietaný postup okresného súdu preto nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda okresný súd v danom prípade neporušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nesprávnou a svojvoľnou aplikáciou a výkladom práva. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor okresného súdu svojím vlastným. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu uznesenie okresného súdu z 13. augusta 2014 v nadväznosti na odôvodnenie uznesenia okresného súdu z 20. mája 2014 vydaného vyššou súdnou úradníčkou obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, ktoré nie sú svojvoľné ani zjavne neodôvodnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 a namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.C

K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014

24. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie svojho práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, k čomu dôvodil:

«Zjavne nesprávnym rozhodnutím Okresného súdu Žilina, a to uzneseniami č.k. 28T/114/2012-285 zo dňa 20.05.2014 a sp. zn. 28T/114/2012 zo dňa 13.08.2014, ktorým bola sťažovateľovi priznaná odmena a náhrada hotových výdavkov za povinnú obhajobu odsúdeného... v sume 142,42 Eur oproti navrhovanej sume 206 Eur, kde súd v časti pod bodom 1/ návrhu „prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dňa 29.03.2012“ nepriznal sťažovateľovi odmenu vo výške 63,58 Eur, došlo k porušeniu... práv sťažovateľa.

Tento rozdiel vo výške trov obhajoby predstavujúci peňažnú čiastku 63,58 Eur je majetkovou ujmom sťažovateľa, ktorá mu bola spôsobená rozhodnutiami a postupom Okresného súdu Žilina.»

25. Keďže sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu len z dôvodu svojvoľnosti a arbitrárnosti záverov uznesenia okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedeným článkom ústavy a dohovoru, ktorý mal byť podľa neho taktiež porušený. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 28 T/114/2012 z 13. augusta 2014 a možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemožno vzhľadom na to uvažovať ani o porušení sťažovateľovho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

II.D

K namietanému porušeniu základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T/114/2012

26. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal aj porušenie svojho práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 T/114/2012, k čomu dôvodil:

„Uvedené základné právo sťažovateľa bolo porušené Okresným súdom Žilina, keď po právoplatnom skončení veci podal sťažovateľ podľa § 553 ods. 2 Tr. por. na Okresný súd Žilina dňa 04.03.2014 návrh na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov zo dňa 04.03.2013, pričom podľa § 553 ods. 3 Tr. por. mal Okresný súd Žilina o tomto návrhu rozhodnúť v lehote 30 dní od jeho podania t. j. do 04.04.2013.

Keďže Okresný súd Žilina túto zákonnú lehotu nedodrжал, sťažovateľ po značnom uplynutí času od podania návrhu viac ako 1 rok podal na súd urgenciu zo dňa 18.04.2014. ktorou sa domáhal, aby súd v predmetnej veci bezodkladne rozhodol.

Súd o návrhu sťažovateľa rozhodol až uznesením č. k. 2817114/2012-285 zo dňa 20.05.2014, teda po uplynutí doby 1 rok a 1 mesiac od doby, v ktorej mal podľa zákona súd o tomto návrhu rozhodnúť podľa § 553 ods. 3 Tr. por., pričom v danom prípade sa vôbec nejednalo o skutkovo alebo právne náročnú vec.“

27. Podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prietahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prietahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákoľvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu. Podľa § 55 ods. 4 Trestného poriadku ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej doručení a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

28. Podľa § 55 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti pre nečinnosť uvedenej v odseku 3 musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak

- a) zo strany súdu nedošlo k prietahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne,
- b) je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

Podľa § 55 ods. 6 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odseku 5 sťažnosť nie je prípustná.

29. Pri skúmaní a posudzovaní tejto časti sťažnosti sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ tento účinný prostriedok nápravy nevyužil, resp. jeho písomná urgencia z 18. apríla 2014 nebola naplnením postupu podľa § 55 Trestného poriadku. K tomuto prostriedku nápravy ústavný súd konštatuje, že jej zmyslom je presne tak, ako aj

pri sťažnosti podľa § 62 a násl. zákona o súdoch, domáhať sa ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Samozrejme, procesný postup adresného všeobecného súdu je v oboch prípadoch rozdielny, ale v konečnom dôsledku sleduje totožný cieľ, a tým je v prípade zistenia prietáhov v konaní ich odstránenie. Zatiaľ čo v prípade sťažnosti podľa zákona o súdoch musí byť sťažovateľ o prijatých opatreniach písomne upovedomený predsedom príslušného súdu, v prípade sťažnosti podľa § 55 Trestného poriadku ak súd, o ktorého prietahy ide, neurobí úkony uvedené v sťažnosti pre nečinnosť, predloží takú sťažnosť spolu so spisom a písomnými stanoviskami nadriadenému súdu, ktorý o nej rozhodne vo forme rozhodnutia, proti ktorému sťažnosť nie je prípustná.

30. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

31. Za daných okolností, a to nevyužitie postupu podľa § 55 Trestného poriadku sťažovateľom, a vzhľadom na to, že sťažovateľ namieta porušenie svojho práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v skončenom konaní, ústavný súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k postupu okresného súdu ako zjavne neopodstatnenú. V širších súvislostiach už iba prízvukuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05).

32. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014